

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ
НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР – ТӘРБИЕНІҢ
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

II КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ
И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

II КНИГА

Қостанай қ., 2025 ж.
г. Қостанай, 2025 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар - тәрбиенің тұжырымдамалық негізі:
Қ 22 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: II Кітап, 27 ақпандағы 2025 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2025 . – 1611 б. = Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях: Материалы международной научно-практической конференции: II книга, 27 февраля 2025 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2025. – 1611 с.

ISBN 978-601-356-498-2

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар – тәрбиенің тұжырымдамалық негізі» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары жарияланған. Бұл Қазақстандық білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары туралы зерттеулер, еліміздің ұлттық біртұтас тәрбие бағдарламаны жүзеге асыру жолдары, жас ұрпақты тәрбиелеуде халықаралық және отандық тәрбие мәселелері ескеру жолдары, мектеп пен отбасының қоғамдық тәрбие күштерін біріктіру туралы пікірлері, зерттеу ұсынылымдары туралы мақалалар жинақталған.

Жинақта білім беруде ұлттық тәлім-тәрбие құндылықтарын еңгізудің өзекті мәселелері, озат тәжірибелер, біртұтас тәрбиенің бағыт-бағдарымен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділікпен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтарымен тиімді тәжірибелерін еңгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың тәрбие мәселелерін өз қызметтерінде шешу жолдары айқындалған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях», определяющие общие направления тенденции внедрения национальной программы «Біртұтас тәрбие», такие, как ценностные аспекты воспитания подрастающего поколения, анализ возможностей и лучших практик по внедрению единой программы воспитания, поддержка взаимодействия школ и семьи в воспитании ценностных ориентиров детей и молодежи, изучение путей создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-498-2

9|786013|564982|

УДК 37.02
ББК 74.00

ӘОЖ 371.7

**ЖАСӨСПІРІМДЕР АРАСЫНДАҒЫ АУЫТҚУЛАРДЫҢ АЛДЫН АЛУ
САЛАСЫНДАҒЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТӘСІЛДЕР****Хасанова Канагат Жасулановна**
қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі
Есенғалиева Жанар Жалғасовна
қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі

№3 мектеп–гимназиясы, Қостанай қ.

Аңдатпа

Ауытқулардың алдын алу үшін педагогикалық тәсілдердің тиімді қолданылуы қажет. Педагогтар мен әлеуметтік қызметкерлер балалар мен жасөспірімдерге дұрыс әлеуметтік дағдыларды қалыптастырып, оларды әлеуметтік нормалар мен моральдық құндылықтарға сәйкес бағыттауға тиіс. Бұл мақалада ауытқулардың алдын алу саласындағы педагогикалық тәсілдер қарастырылып, оларды білім беру ұйымдарында тиімді пайдалану жолдары ұсынылады.

Түйінді сөздер: ауытқулық, девиантты мінез–құлық, педагогикалық тәсілдер, психологиялық қолдау.

Аннотация

Для предупреждения отклонений необходимо эффективное применение педагогических подходов. Педагоги и социальные работники должны формировать правильные социальные навыки у детей и подростков и направлять их в соответствии с социальными нормами и моральными ценностями. В данной статье рассматриваются педагогические подходы в области предупреждения отклонений и предлагаются пути их эффективного использования в организациях образования.

Ключевые слова: аномалия, девиантное поведение, педагогические подходы, психологическая поддержка.

Abstract

To prevent deviations, effective use of pedagogical approaches is necessary. Educators and social workers should build the right social skills in children and adolescents and guide them in accordance with social norms and moral values. This article discusses pedagogical approaches in the field of deviation prevention and proposes ways to effectively use them in educational organizations.

Key words: anomaly, deviant behavior, pedagogical approaches, psychological support.

Қазіргі қоғамда жасөспірімдер мен балалар арасында ауытқулардың пайда болуы әлеуметтік, психологиялық және педагогикалық тұрғыдан маңызды мәселе болып табылады. Ауытқулар деп қоғамда қалыптасқан нормалар мен стандарттарға қарсы әрекеттерді немесе мінез–құлықты айтамыз. Олар көбіне агрессия, құқық бұзушылық, темекі шегу, алкоголь мен есірткіге тәуелділік сияқты теріс әрекеттермен сипатталады. Әсіресе мектеп жасында ауытқулардың алдын алу өте маңызды, өйткені бұл кезең – тұлғаның қалыптасуы мен әлеуметтік бейімделуінің шешуші уақыты. Сондықтан ауытқулардың, яғни нормадан ауытқудың алдын алу қазіргі педагогикалық тәжірибедегі ең маңызды міндет болып табылады. Бұл тұрғыда білім беру ұйымдары жасөспірімдерде салауатты әлеуметтік бағдарларды, адамгершілік құндылықтарды және адекватты мінез–құлық үлгілерін қалыптастыру үшін жағдай жасауда шешуші рөл атқарады [1,б.78].

Соңғы жылдары психоэмоционалды ауытқулар, мінез–құлықтағы қиындықтар, тіл мен сөйлеу кемшіліктері сияқты мәселелер көп кездеседі. Бұл балаларды дұрыс қолдау мен дамыту үшін педагогтардың арнайы тәсілдер мен әдістерді меңгеруі қажет. Баланың дамуындағы ауытқуларды ерте анықтап, алдын алу үшін педагогикалық шаралар өте маңызды. Егер ауытқулар ерте кезеңде анықталса,

оларды түзетуге мүмкіндіктер арта түседі. Қазіргі таңда инклюзивті білім беруге ерекше көңіл бөлінеді, яғни ерекше қажеттіліктері бар балаларды жалпы білім беру жүйесіне интеграциялау қажеттілігі туындап отыр. Осы мақсатта арнайы педагогикалық тәсілдер мен әдістемелерді қолдану өте маңызды. Ауытқулардың алдын алу саласындағы педагогикалық жұмыс қоғамда балалар мен жасөспірімдерге қатысты жауапкершілікті арттыруды талап етеді. Балалардың психоэмоционалды дамуы мен әлеуметтік бейімделуі өте маңызды болып отыр. Педагогикалық тәсілдер мен әдістер әртүрлі ғылыми зерттеулер мен тәжірибелер негізінде жетілдірілуде. Осыған байланысты, білім беру жүйесінде балалардың дамуындағы ауытқуларды алдын алу үшін заманауи педагогикалық тәсілдерді қолдану қажеттілігі туындайды. Бұл тақырыптың өзектілігі сондай-ақ педагогикалық қауымдастықтың балалардың әртүрлі даму ерекшеліктеріне бейімделуін талап етеді [2, б.60].

Ауытқулардың алдын алу тек қана оқушылардың мінез-құлқын реттеу емес, олардың әлеуметтік және психологиялық бейімделуін қалыптастыруға бағытталған кешенді шаралар болып табылады. Бұл мәселеде білім беру ұйымдары үлкен рөл атқарады, өйткені мектеп жасындағы балалар мен жасөспірімдер үшін осы кезең – олардың тұлға ретінде қалыптасуының шешуші уақыты.

Педагогикалық ұжым мен психологтар ауытқулардың алдын алу жұмысына жүйелі түрде атсалысуы қажет. Әсіресе жасөспірімдерге арналған психологиялық қолдау қызметтері, олардың әлеуметтік ортада дұрыс бейімделуіне, қиыншылықтарды жеңуіне және өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік сезімін қалыптастыруға көмектеседі.

Ауытқулардың алдын алу – бұл жасөспірімдердің және балалардың психоәлеуметтік денсаулығын қорғау, олардың қоғамда дұрыс және бейімделген мінез-құлық көрсетуіне жағдай жасау мақсатында жүргізілетін педагогикалық шаралар кешені. Ауытқулардың алдын алу тек қана теріс мінез-құлықты тоқтату емес, балалардың өздерін дұрыс ұстай білуіне, әлеуметтік нормаларға сай өмір сүруіне бағытталған жұмыс болып табылады [3, б.45].

Педагогикалық тәсілдер арқылы балалардың агрессияға, әлеуметтік оқшаулануға немесе тәуелділікке ұшырау қаупін төмендетуге болады. Бұл процесте маңызды рөл атқаратын педагогтар мен әлеуметтік қызметкерлердің кәсіби дағдылары, эмоционалды интеллекті және оларды қолдау жүйелері аса маңызды.

Ауытқулардың алдын алу саласындағы педагогикалық тәсілдер балаларды және жасөспірімдерді дұрыс мінез-құлыққа тәрбиелеуге бағытталған, оларды әлеуметтік бейімделуге үйретеді. Қазіргі таңда білім беру ұйымдарында ауытқулардың алдын алу мақсатында түрлі педагогикалық практикалар қолданылып келеді. Бұл тәсілдер бірнеше бағытта жүзеге асырылуы мүмкін. Олардың ішінде ең тиімділеріне тоқталсақ: Әлеуметтік дағдылар балалардың қоғамда дұрыс қарым-қатынас жасауын қамтамасыз етеді. Олар дау-дамайларды шешу, адамдармен өзара түсіністік пен сыйластықта болу, жауапкершілік пен ұжымда жұмыс істеу сияқты дағдыларды қамтиды. Мұндай дағдыларды дамыту балалардың өздерін дұрыс ұстауына және теріс мінез-құлықтан аулақ болуына ықпал етеді. Педагогтар мен психологтар әлеуметтік тренингтер өткізіп, балаларға топтық жұмыстарды ұйымдастырып, олардың арасындағы өзара қарым-қатынасты нығайтуға көмектеседі.

Сонымен қатар, балалар мен жасөспірімдердің эмоцияларын басқару, өз сезімдерін түсіну және дұрыс әрекет ету қабілеттерін дамыту маңызды. Эмоционалды интеллектінің дамуы теріс мінез-құлықтың алдын алады, өйткені эмоционалды тұрақтылық пен өзін-өзі бақылау дағдылары стресс пен психологиялық қиындықтармен тиімді күресуге көмектеседі. Педагогтар оқушыларды өз эмоцияларын түсініп, оларды тиімді басқаруға үйрететін түрлі әдіс-тәсілдер

қолдана алады. Бұл әдістерге эмоциялармен жұмыс істеу жаттығулары, медитация, релаксация және басқа психологиялық тренингтер кіреді [4,б.102].

Құқықтық білім мен моральдық құндылықтарды үйрету балаларға дұрыс қоғамда өмір сүруге және өз әрекеттеріне жауапкершілікпен қарауға мүмкіндік береді. Құқықтық тәрбие барысында оқушылар заңды бұзудың салдарын түсініп, өз құқықтары мен міндеттерін білуі тиіс. Мектептерде осы бағытта құқықтық тәрбие сабақтары өткізіліп, оқушыларға заңды түсіндіру арқылы оларды қоғамға бейімдеу жүзеге асырылады. Сондай-ақ моральдық құндылықтарды үйрету, қоғам алдындағы жауапкершілік сезімін арттыру үшін тәрбие жұмыстары жүргізіледі. Моральдық тәрбиелеу барысында балаларға адалдық, әділдік, қайырымдылық сияқты адамгершілік құндылықтар жайлы білім беріледі. Бұл тәсілдер оқушылардың заңды бұзу және әлеуметтік нормаларды сақтамау ықтималдығын азайтады.

Оқушылар арасында өзара түсіністік пен қолдау көрсету үшін түрлі ұжымдық іс-шаралар ұйымдастыру тиімді. Мысалы, мектеп ішінде топтық жобалар, тренингтер, пікірталас клубтары сияқты іс-шаралар оқушылар арасында ынтымақтастықты нығайтып, ауытқулардың алдын алуға көмектеседі [5,б.78].

Жасөспірімдердің ауытқулардың алдын алу саласындағы педагогикалық тәсілдердің ішінде әсіресе психологиялық қолдау ауытқулардың алдын алу саласындағы маңызды құрал болып табылады. Мұғалімдер мен психологтар оқушылармен жеке кеңес жүргізіп, олардың психологиялық күйін бақылайды, қиындықтармен күресуге көмектеседі. Психологтар оқушылардың өз-өзін бағалау деңгейін арттыру, өзіндік құрмет пен сенімділікті дамыту үшін арнайы бағдарламалар ұйымдастырады. Сонымен қатар, қиын жағдайға тап болған оқушылар үшін қолдау топтары мен психологиялық тренингтер өткізеді.

Ұжымдық жұмыстар мен әлеуметтік белсенділік балалардың өзара көмек көрсету және ынтымақтастық жасау дағдыларын дамытуға бағытталған. Бұл әдіс оқушылардың басқа адамдармен қарым-қатынас жасауын, топ ішінде өз орындарын табуды үйретеді. Әлеуметтік жобалар мен волонтерлік қызметтер балалардың қоғамға деген жауапкершілігін арттырады, бұл олардың мінез-құлқында оң өзгерістерге алып келеді. Топтық жұмыстар мен волонтерлік іс-шаралар балаларды өзара көмек көрсету мен қоғамға пайда әкелуге ынталандырады, бұл өз кезегінде ауытқулардың алдын алуға көмектеседі.

Позитивті мінез-құлық» бағдарламасы оқушыларды жақсы мінез-құлыққа тәрбиелеу мақсатында жүргізіледі. Оқушылардың әртүрлі жағдайларға дұрыс жауап беруін үйрету үшін оң мотивация беру, табыстарын бағалау және мадақтау әдістері қолданылады. Мысалы, мұғалімдер оқушылардың жақсы мінез-құлықтары үшін «жұлдыздар» немесе «бақылау ұпайларын» береді, бұл олардың өздерін жақсы көрсетуге ынталандырады [6,б.18].

Сонымен қатар, оқушылардың ауытқушылық мінез-құлқымен күресте отбасының рөлі ерекше маңызды. Педагогтар мен психологтар оқушылармен жұмыс істей отырып, ата-аналармен де тығыз байланыста болуға тиіс. Ата-аналарға арналған тренингтер мен кеңес беру сессиялары олардың балаларын дұрыс түсініп, қажетті қолдау көрсету дағдыларын қалыптастырады. Сондай-ақ, мектептерде ата-аналармен бірге өткізілетін кездесулер мен дәрістер жасөспірімдерге қатысты мәселелерді шешуде маңызды рөл атқарады.

Ауытқудың алдын алу бойынша сәтті жұмыстың мысалы ретінде Қазақстан қалаларының біріндегі «Әлеуметтік бейімдеу мектебі» жобасын келтіруге болады. Осы жоба аясында әлеуметтік бейімделу және жанжалдарды басқару бойынша сабақтар өткізіледі, онда мектеп оқушыларына жанжалдарды бейбіт жолмен шешу және қиын өмірлік жағдайларда өзін қалай ұстау керектігі үйретіледі. Нәтижесінде

агрессивті мінез–құлық деңгейінің төмендеуі және оқушылар арасындағы жалпы қарым–қатынастың жақсаруы байқалады.

Тағы бір мысал, мектепте психологиялық көмек көрсету бағдарламасының енгізілуі, онда психологтар мен әлеуметтік педагогтар әлеуметтік бейімделуде қиындықтарға тап болған балалармен жұмыс істейді, сондай–ақ сенімділік пен өзін–өзі бақылауды дамыту бойынша тренингтер өткізеді [6,б.19].

Білім беру ұйымдарындағы ауытқулардың алдын алу педагогтардың, психологтардың, әлеуметтік қызметкерлердің және ата–аналардың жұмысын қамтитын кешенді тәсілді талап етеді. Оқу орны оқушылар, студенттер үшін тек білім алатын орын ғана емес, сонымен қатар салауатты құндылықтарды, адамгершілік нұсқаулар мен әлеуметтік дағдыларды дамытатын орынға айналуы маңызды. Топтық жұмыс, тәрбиелік іс–әрекет, психологиялық қолдау және ата–аналармен өзара әрекеттесу сияқты әртүрлі педагогикалық тәжірибелерді қолдану мектеп оқушыларының девиантты мінез–құлық мәселелерін сәтті жеңуге ықпал етеді.

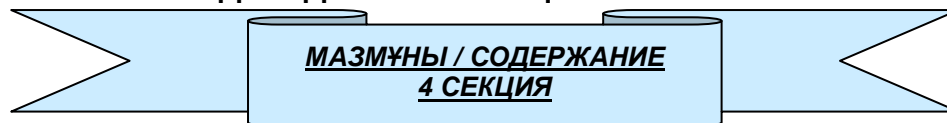
Сонымен, ойымызды қорытындылай келе, ауытқулардың алдын алу – бұл жүйелі және кешенді процесс. Әлеуметтік дағдыларды дамыту, эмоционалды интеллектіні қалыптастыру, құқықтық және моральдық тәрбие, психологиялық қолдау мен ұжымдық жұмыстар сияқты педагогикалық тәсілдер жасөспірімдердің қоғамға дұрыс бейімделуіне, олардың мінез–құлықтары мен психологиялық жағдайларын жақсартуға ықпал етеді. Педагогтар мен әлеуметтік қызметкерлердің осы тәсілдерді тиімді пайдалану арқылы балалардың ауытқушылық мінез–құлқына қарсы күресуге мүмкіндік туғызады.

Осылайша, ауытқулардың алдын алу жұмыстарының тиімділігі тек педагогтардың кәсіби дағдыларына ғана емес, сонымен қатар қоғамдағы барлық институттардың, әсіресе мектептердің жүйелі жұмыс жасауына байланысты. Әрбір бала мен жасөспірімге өзінің орны мен мақсаты бар екенін сезінуге мүмкіндік беретін қолайлы орта қалыптастыру ауытқуларды алдын алудың ең тиімді жолы болып табылады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Әбенбаев С. Педагогика: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2009. – 336 б.
2. Муханбетчина А.Г. Дефектология негіздері: оқу құралы. Орал: М.Өтемісов атындағы БҚУ, 2021. – 99 б.
3. Жарықбаев Қ., Қалиев С. Қазақстан Республикасындағы білім беру және тәрбие жұмыстарының теориясы мен әдістемесі. Алматы: Дарын, 2012.
4. Сенечник Е.А. Психология и педагогика отклоняющихся детей. Москва: изд дом «Среда», 2000
5. Ильина М.В. Психология отклоняющегося поведения. Учебное пособие. Санкт–Петербург, 2012 – Текст : электронный.
6. Шульга Л.П. Особенности педагогической работы с детьми с отклонениями в развитии. Киев, 2009.

**БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫНДАҒЫ АУЫТҚУЛАРДЫҢ АЛДЫН АЛУ САЛАСЫНДАҒЫ
ТИІМДІ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕР**

**ЭФФЕКТИВНЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПРАКТИКИ В ОБЛАСТИ ПРОФИЛАКТИКИ
ДЕВИАЦИЙ В ОРГАНИЗАЦИЯХ ОБРАЗОВАНИЯ**

Абдуллаева Гунай Имран–кызы	Самосаботаж учебной деятельности и его профилактика как психолого– педагогическая проблема	3
Азатқызы Айзат	Жаратылыстану бағытында дуалды оқытудың тиімділігі мен келешегі	8
Айменова Ляззат Булатовна	Профилактика аутодеструктивного поведения среди несовершеннолетних: эффективные практики в школе	13
Акылбекова Эльмира Акылбековна, Даниярова Айтолкын Темирболатовна	Бастауыш сынып оқушыларының агрессиясының психологиялық–негіздері	17
Аллавердиева Наталья Евгеньевна	Педагогическое сопровождение профилактики девиантного поведения обучающихся в колледже	21
Аллахвердиева Индира Кязимовна	Профилактика девиантного поведения в организации образования	26
Алпысбаева Гульнара Болатбековна, Тойгамбаева Асель Темиргалеевна	Инклюзивные технологии в обучении английскому языку: создание комфортной и поддерживающей среды для каждого ученика	31
Ансаганов Бекзат Сейтжанович, Демисенова Шнар Сапаровна	Роль социального интеллекта в педагогической деятельности	35
Асылбеккова Самал Асылбекқызы	Профилактика девиантного поведения детей на уроках биологии	39
Атаева Колканат Кабдыгалымовна	Ертегі терапиясын тиімді қолдану	44
Байдильдина Каламкас Нурланқызы	Развитие эмоционального интеллекта у подростков как способ профилактики девиантного поведения	48
Байменова Ботагоз Жумағалиевна, Нурманова Айнагуль Рахимжановна	Новые подходы в преподавании казахского языка и литературы: цифровизация и мультимедийные технологии в обучении	51
Байнакатова Зияда Мөндьғалиевна, Кравченко Татьяна Николаевна	Возрастная анатомия и психология: как учесть все риски и создать безопасную (или благоприятную) среду в организациях образования	55
Бакубаева Гульсара Бахчановна	Эффективные педагогические практики в области профилактики девиаций в организациях образования	59

4 СЕКЦИЯ

Батырбаева Анна Янисовна, Демисенова Шнар Сапаровна	Исследование актуального уровня развития личных профессиональных перспектив в старшем школьном возрасте	63
Бейсенова Сандугаш Аяпбергеновна	Ы. Алтынсариннің ұлттық ағартушылық құндылықтарын өркениетпен ұштастыруы	67
Бекенова Айзада Сайлаубаевна, Курманғалиева Бигайша Аскеровна	Қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында инклюзивті білім беруді жүзеге асыру	72
Бектурганова Зульфия Казиевна	Методология обучения на основе связи биологии и химии	77
Бердыгулова Гульзайра Талиповна	Проблемы инклюзивного образования	80
Бобжикова Жанат Жолмагамбетовна	Эффективные педагогические практики в области профилактики девиации в организациях образования	84
Богинская Юлия Валериевна, Кухарь Наталья Сергеевна	Профилактика детской агрессии: опыт специалистов	86
Богучарская Ольга Васильевна	Применение арт–терапевтических методов в коррекции эмоциональных отклонений у школьников: теоретические и практические аспекты	91
Bokhanova Aygul Serikbaevna, Zhaparova Laila Bekzatkhonovna	Deviant behavior in youth: methods of socio– pedagogical prevention	97
Бродельщикова Людмила Евгеньевна, Шкваренко Галина Васильевна	Развитие социально–коммуникативных навыков у учащихся инклюзивного образования	103
Василенко Татьяна Валерьевна, Кольцова Татьяна Михайловна	Профилактика девиантного поведения учащихся на уроках английского языка	107
Габбасова Ульяна Алексеевна, Энна Инна Александровна	Актуальные педагогические стратегии профилактики девиантного поведения подростков в условиях общеобразовательной школы	112
Гапбасова Гулжанат Аскарровна	Шет тілі мамандықтарының студенттерін жазбаша сөйлеуді оқыту процесін модельдеу	115
Домнич Александр Николаевич	Профилактика застенчивости у обучающихся старшего подросткового возраста	119
Жарасбаева Зибатуль Батырхановна	Білім беру ұйымдарында оқушылардың психологиялық және әлеуметтік ауытқуларын алдын алу: педагогикалық тәсілдер мен әдістер	124
Жумабаева Сауле Кагармановна	Анализ эффективности различных методик профилактики девиантного поведения на уроках физики	128

4 СЕКЦИЯ

Зеленцова Виктория Валерьевна	Интеграция психологических и педагогических подходов в цифровые образовательные игры для профилактики буллинга в начальной школе: исследование эффективности и вызовов внедрения	131
Зиновьева Александра Юрьевна	Интерактивные методы против девиаций: воспитание через игру и творчество	136
Идрисова Наталья Владимировна, Грамма София Васильевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	141
Какишева Нурсулу Тралыевна, Бакун Айнура Тулегеновна	Эффективные педагогические практики и подходы в профилактике девиаций в организациях образования	145
Карина Аягүл Алпысбайқызы, Ахметбекова Ажар Болтириковна	Сөйлеу тілі бұзылысы бар балаларға ұйымдастырылған оқу қызметінде нейробаннерді қолдану	150
Кирилюк Лилия Вильдановна	Профилактика речевых нарушений как способ предотвращения девиантного поведения в школе	154
Куанышбаева Малика Талгатовна, Демисенова Шнар Сапаровна	Исследование эффективности программы развития толерантности личности в полиэтнических группах обучающейся молодежи	157
Кулинич Татьяна Николаевна	Как избежать перегрузки детей при логопедической коррекции: принципы эффективной работы с дошкольниками в контексте инклюзивного образования	162
Кундубаева Алмагуль Утепаевна	Воспитание ответственности через практические занятия по физике: профилактика асоциального поведения у школьников	165
Лебедева Ольга Александровна	Профилактика девиации в организациях образования казахстана: совокупность современных подходов методов и приёмов	168
Лукович Анна Васильевна	Методы формирования позитивного поведения обучающихся в образовательном процессе	174
Малыгин Андрей Леонидович, Жаркимбаева Динара Есмагамбетовна	Использование педагогических практик как инструмента профилактики девиантного поведения подростков в условиях образовательного пространства	178
Мустафина Асель Сапаргалиевна, Абдулина Айгуль Сапаргалиевна	Дамуында ауытқулары бар балаларды оқытудағы тиімді әдістерді қолдану	182
Мустафина Виолетта Саматовна, Пименова Полина Михайловна	Взаимосвязь стрессоустойчивости и агрессивной коммуникации у студентов бакалавров	187

4 СЕКЦИЯ

Нагайцев Тарас Олегович, Демисенова Шнар Сапаровна	К проблеме формирования психологической готовности студентов–психологов к осуществлению психологической профилактики	191
Нагайцев Тарас Олегович, Демисенова Шнар Сапаровна	Теоретическое исследование проблемы психологической готовности студентов–психологов к будущей профессиональной деятельности	196
Назмутдинов Ризабек Агзамович, Калиниченко Оксана Викторовна	Профилактика девиаций в организациях образования	200
Ниетбаева Надира Ашировна, Абуова Ақерке	Онлайн және офлайн оқыту форматтарын біріктірудің артықшылықтары мен кемшіліктері	205
Нурлыбаева Аида Муратовна	Приемы и техники в педагогической практики для профилактики девиаций в организациях образования	210
Нұрбекова Балнұр Жомартқызы, Аюуш Жайнагуль	Ерекше білім беруді қажет ететін оқушыларға жаратылыстану пәндерінде оригамиді қолдану	214
Осипова Светлана Павловна	Эффективные педагогические практики в области профилактики девиаций в организациях образования	218
Raizullayev Yerzhan, Togizbayev Daulet	Effective use of problem–based situations in english language teaching	221
Позднякова Наталья Сергеевна	Геймификация как инструмент создания инклюзивной и безопасной образовательной среды	226
Рагимова Рамиля Незаметдинқызы, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	Методика разработки дифференцированных заданий для обучения младших школьников английскому языку	231
Сакаева Елена Константиновна, Жиентаева Гульзада Бауыржановна	Инклюзивное образование и его влияние на преподавание английского языка в школах казахстана	235
Сакаева Елена Константиновна, Жиентаева Гульзада Бауыржановна	Использование проектной деятельности в преподавании английского языка в школах Казахстана	240
Серикова Марзия Амантаевна, Ахатов Айдархан Габдуллинович	Геометрия сабақтарында кейбір есептерді Әл–фарабидің әдісімен шешу жағдайларын қарастыру	243
Сивакова Анастасия Робертовна, Кушкинбаева Мерамкуль Жолаушыбаевна	Педагогические подходы к профилактике девиантного поведения в колледже	248
Стрельцова Анастасия Юрьевна	Формы и методы профилактики зависимости от социальных сетей у подростков	252

4 СЕКЦИЯ

Султанова Марья Мнайдаровна	Кибербуллинг и его взаимосвязь с аутодеструктивным поведением	256
Тлеухор Акниет Рахметкаликызы	СТЖД III –ШІ деңгейдегі балаларға мнемотехникаарқылыбайланыстырып сөйлеуін дамыту	260
Токмурзов Алибек Маралбекович	Развитие системы образования на территории Костанайского региона в 20–40 годов XX века	264
Тугаева Эльвира Жангельдиновна	Интерактивные подходы в работе с подростками: эффективная профилактика девиантного поведения	270
Тулупова Динара Мараловна	Білім беру ұйымдарында ауытқулардың алдын алу: психологтың рөлі және тиімді педагогикалық тәжірибелер	274
Удовиченко Виктория Викторовна	Раннее идентифицирование эмоциональных и психологических девиаций у школьников с использованием искусственного интеллекта в контексте педагогической и психологической диагностики	278
Хайруллина Оксана Нуруллоевна	Социально – ориентированная личность школьника, как результат эффективной работы психологической службы школы	283
Хасанова Канагат Жасулановна, Есенгалиева Жанар Жалгасовна	Жасөспірімдер арасындағы ауытқулардың алдын алу саласындағы педагогикалық тәсілдер	288
Хусаинова Гульсайра Маратовна, Каленова Гульнар Маратовна	Тәрбие процесіндегі отбасы, мектеп және қоғам арасындағы әлеуметтік ынтымақтастық	292
Цыгулева Наталья Ивановна	Внедрение цифровых технологий в стратегии профилактики интернет–зависимости среди подростков: психолого–педагогические и технологические аспекты	295
Чупрова Варвара Валериевна, Аубакирова Юлия Доскановна	Роль русского языка и литературы в реализации эффективных педагогических практик по профилактике девиантного поведения в образовательной среде	300
Шамсутдинова Амина Абдухамитовна	Роль биологического образования в профилактике девиантного поведения учащихся	304
Шокимова Сайран Азнабаевна, Ермуханова Инара Ибраимовна	Деятельность центра психологической поддержки в контексте современного образования	307

**«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР –
ТӘРБИЕНІҢ ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ» атты
АЛТЫСАРИН ОҚУЛАРЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ–ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ
МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ
«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ
СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»**

Материалдар жинағын
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай
өңірлік университеті
Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық
институтының
педагогика, психология және арнайы білім
беру кафедрасында теріліп, беттелді

Компьютерлік беттеу:
Жетписбаева А.А., Ермаганбетова А.Б.

Мекен-жай:
110000, Қостанай қ., Байтұрсынов көш. 47
(Пединститут ғимараты, Тәуелсіздік к-сі
118, 626 каб.)
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (ішкі 120).

Пішімі 60*84/18.
Көлемі 100,7 б.т.
Электронды нұсқасы университеттің
ksu.edu.kz сайтында орналастырылған
мамыр, 2025 жыл

Сборник материалов набран и сверстан
кафедрой педагогики, психологии и
специального образования
педагогического института
им. У.Султангазина
Костанайского регионального
университета им. Ахмет Байтұрсынұлы

Компьютерная верстка:
Жетписбаева А.А., Ермаганбетова А.Б.

Адрес:
110000, г. Костанай, ул. Байтұрсынова 47
(корпус Пединститута, ул. Тауелсиздик
118, каб. 626).
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (вн.120)

Формат 60*84/18.
Объем 100,7 п.л.
Электронный вариант размещен на сайте
университета ksu.edu.kz
май 2025 год